

Indhold

13	Forord
17	PROLOG 1 Delirium acutum
19	PSYKIATRIENS HISTORIE 1
19	Indledning
19	Afvigende adfærd fra oldtid til psykiatriens fødsel
19	<i>Klassisk oldtid</i>
23	<i>Middelalder</i>
24	<i>Renæssance 1500-1600</i>
25	<i>Den ny videnskab i 1600-tallet</i>
27	<i>Oplysningstiden 1690-1800</i>
28	<i>Konklusion</i>
29	Psykiatriens fødsel i 1800-tallet
29	<i>Klinikkens fødsel – den clinico-patoanatomiske skole</i>
30	<i>De psykisk syge</i>
31	Den franske psykiatri
31	<i>Pinels moralske behandling</i>
32	<i>Esquirol</i>
34	<i>Sygdom i kroppen</i>
34	<i>Sammenfatning</i>
35	Den romantiske tyske psykiatri
35	<i>J.C.H. Heinroth</i>
36	<i>Psykiske kurmetoder</i>
39	<i>Somatikere</i>
40	<i>Filosofisk baggrund</i>
42	Dansk psykiatri 1800-1875
43	<i>Sygdoms- og menneskesyn</i>

46	<i>Asyler i Danmark</i>
52	Europæisk psykiatri 1850-1900
52	<i>Fransk psykiatri</i>
55	<i>Tysk psykiatri</i>
59	Dansk psykiatri 1875-1920
59	<i>Københavns Kommunes institutioner</i>
61	Psykopati og neuroser 1850-1980
61	<i>Moralsk vanvid</i>
62	<i>Neurasteni</i>
64	<i>Psykologiens fødsel</i>
65	<i>Neurologi</i>
66	<i>Den freudianske revolution</i>
69	Tysk psykiatri 1900-1950
71	Biologiske behandlinger 1900-1950
71	<i>Malariabehandling</i>
72	<i>Insulinchok og krampebehandlinger</i>
73	<i>ECT</i>
73	<i>Lobotomi</i>
74	<i>Eugenik</i>
75	<i>Kort status</i>
75	Dansk psykiatri 1920-1950
77	Den psykofarmakologiske revolution
77	<i>Neuroleptika – antipsykotika</i>
81	<i>Antidepressiva og litium</i>
84	<i>Anxiolytika</i>
85	<i>Antabus</i>
85	Psykiatrien som patient
86	<i>Antipsykiatri</i>
89	Det neo-kraepelinske paradigme
89	<i>DSM-III og ICD-10</i>
90	<i>Empirisk evidens</i>
90	Psykiatriens ekspansion efter 1970
91	Neurovidenskab 1950-2000 i internationalt perspektiv
95	Dansk psykiatri 1950-2010
95	<i>Biologisk psykiatri 1970-1980</i>
96	<i>Professorater</i>
96	<i>Københavns Kommunehospital</i>
97	<i>Sct. Hans Hospital</i>
98	<i>Psykiatrisk Hospital i Risskov</i>
99	<i>Psykiatrisk Hospital i Odense</i>

99	<i>Psykodynamisk psykiatri og psykologi</i>
100	<i>Sexologi</i>
100	<i>Kritisk psykiatri</i>
101	<i>Reorganisering af psykiatrien</i>
104	<i>Retspsykiatri</i>
106	<i>Psykiatri som videnskab</i>
110	Videnskabsteori og etik
110	Psykiatriens historie – nogle temaer
123	PROLOG 2
	Psykiske sygdommes forekomst
129	SYGDOMSBEGREBET 2
129	Indledning
131	<i>Somatisk versus psykiatrisk sygelighed</i>
131	<i>Psykisk sygdom og juridiske forhold</i>
132	Generelle synspunkter på sygdomsbegrebet
132	<i>Den pragmatiske holdning</i>
137	<i>Radikale synspunkter</i>
139	<i>Et sygdomsbegreb under forandring?</i>
140	Sygdomsbegreb anno 2016
140	<i>Psykiatrisk sygdomsbegreb DSM-5: Mental disorder</i>
141	Filosofiske spørgsmål til det psykiatriske sygdomsbegreb
143	<i>Konklusion</i>
143	Filosofiske analyser af sygdomsbegrebet
144	<i>Somatisk (biomedicinsk) sygdomsbegreb</i>
148	<i>Psykiatrisk sygdomsbegreb</i>
153	Evolutionære dysfunktioner for psykiske lidelser – en ekskurs
153	<i>Evolutionsteoriens menneskeopfattelse</i>
155	<i>Nogle nøglebegreber</i>
156	<i>Baggrund for evolutionen</i>
160	<i>Moduler i CNS</i>
162	<i>Evolutionære dysfunktioner og sygdom</i>
163	Sygdomsbegrebets relativitet?
164	Normativt sygdomsbegreb
165	<i>Sociale indikatorer på sygdom</i>
169	<i>Det subjektive synspunkt</i>
170	Balance mellem naturalisme og normativisme
172	Epistemologi
172	<i>Indikatorer</i>

173	<i>Psykopatologi og diagnostik</i>
173	<i>Påvisning og afklaring af dysfunktioner</i>
173	Konklusion
173	<i>Det ontologiske spørgsmål</i>
174	<i>Det epistemologiske spørgsmål</i>
174	<i>Det normative spørgsmål</i>
174	<i>Det etiske spørgsmål</i>
179	PROLOG 3
	En lærebog anno 1936
183	NOSOGRAFI OG NOSOLOGI
	– PSYKOPATOLOGI OG DIAGNOSTIK 3
183	Indledning
184	Den psykiatriske undersøgelse
185	Psykopatologi
186	Deskriptiv psykopatologi
186	<i>Et essentielt epistemisk redskab</i>
188	<i>Beskrivende psykopatologi i lærebøger</i>
191	<i>Standardiseret psykopatologisk vurdering</i>
196	<i>Psykometri</i>
198	<i>Deskriptiv psykopatologi og erkendelsesteori</i>
202	Fænomenologisk psykopatologi
202	<i>Jaspers' hovedværk 1913</i>
205	<i>Fænomenologi anno 2016</i>
207	Psykopatologiske syndromer
207	<i>Psykose</i>
208	<i>Psykose anno 2015</i>
213	<i>Neurotiske (nervøse) syndromer</i>
215	Teoretisk psykopatologi
215	<i>Psykopatologi som en helhed</i>
217	<i>Filosofisk psykopatologi</i>
219	<i>Hermeneutisk psykopatologi</i>
226	<i>Neurovidenskabelig psykopatologi</i>
230	Konklusion

237	PROLOG 4
	En uforglemmelig højmesse
243	DIAGNOSTIK OG KLASSIFIKATION 4
243	Indledning
244	<i>Somatisk sygdomsklassifikation</i>
246	<i>Psykiatrisk sygdomsklassifikation</i>
247	Tidlige klassifikationer
249	Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders
249	<i>DSM-I og DSM-II: psykodynamisk teori</i>
250	<i>DSM-III: ateoretisk og empirisk</i>
252	<i>DSM-5</i>
253	International classification of disease (ICD)
255	<i>Konklusion</i>
255	Klassiske psykoser og deres klassifikation
256	<i>Skizofreni</i>
262	<i>Bipolar og unipolar affektiv sindslidelse</i>
267	<i>Atypiske psykoser</i>
269	<i>Andre psykoser</i>
269	<i>Den kraepelinske dikotomi anno 2016</i>
270	Neuroser, psykopati og klassifikation
274	Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD)
277	<i>Konklusion</i>
278	Klassifikation og diagnostik: terminologiske og filosofiske aspekter
278	<i>Terminologisk afklaring</i>
280	<i>To former for klassifikation</i>
282	<i>Nominalistisk klassifikation</i>
286	<i>Naturlige klasser – realisme: generative mekanismer</i>
289	Et paradigmeskift
290	<i>Endofænotyper frem for symptomer</i>
291	<i>Research Domain-kriterier</i>
293	Konklusion
299	PROLOG 5
	A clan cursed by drink
303	PSYKISKE LIDELSER
	– ÅRSAGER, TEORIER OG MODELLER 5
303	Indledning
306	Den biopsykosociale sygdomsmodel i naturalistisk ramme

309	Kuhns paradigmebegreb
311	Årsagsterminologi og logik
311	<i>BPS-model, "klassisk" årsagsproblematik</i>
315	<i>Formel årsagsanalyse: strukturanalysen</i>
316	<i>Formel årsagsanalyse: INUS</i>
318	<i>Ontogenetisk versus fylogenetisk årsagsforklaring</i>
318	<i>Bottom up, top down</i>
319	Årsager – empirisme versus realisme
319	<i>Empiristisk årsagsanalyse</i>
324	<i>Realisme og årsager</i>
327	Evolutionsteori som forståelsesramme
328	<i>Arvelighed og moderne genetik i historisk perspektiv – en ekskurs</i>
334	<i>Genetiske forhold ved psykiske lidelser</i>
338	<i>Anatomi</i>
340	<i>Individ-miljø-interaktion</i>
348	Human- og samfundsvidenskab som forståelsesramme
349	<i>Kritisk videnskab</i>
352	<i>Pragmatisk videnskab</i>
352	Sygdomsteorier og -modeller – et centralt videnskabeligt mål
353	<i>Teorier og modeller – formel analyse</i>
355	<i>CNS: teorier og modeller</i>
356	<i>Teorier og modeller for depression</i>
366	<i>Poppers begreb om corroboration</i>
368	Konklusion
375	PROLOG 6
	Helbredelse fra skizofreni
379	BEHANDLING – EVIDENS OG BEGRUNDELSE 6
379	Indledning
380	<i>Patienten i centrum</i>
382	<i>De tre traditionelle former for behandling</i>
385	<i>Ukontrolleret klinisk erfaring</i>
388	Biologisk behandling
388	<i>Psykofarmakologisk behandling</i>
388	<i>Det psykofarmakologiske spektrum</i>
404	<i>Udfordringer til psykofarmakologisk behandling</i>
411	<i>Andre biologiske behandlinger</i>
418	<i>Konklusion</i>

419	Psykotering
419	<i>Hvad er psykotering</i>
420	<i>Psykoteringer og skoler</i>
422	<i>Psykotering og evidens</i>
429	<i>Kombinationsbehandling</i>
430	<i>Problemer – udfordringer</i>
431	<i>Konklusion</i>
432	Social terering – socialpsykiatri
434	<i>Udfordringer</i>
436	Behandlersamfundet
437	Forståelse, omsorg og støtte
445	PROLOG 7
	Naturvidenskab – neglekt af menneskets bevidsthed?
447	SJÆL-LEGEME-PROBLEMET 7
447	Indledning
449	Mentale fænomener
452	<i>Bevidsthed – mentale processer i psykiatri</i>
455	Dualisme og monisme
455	<i>Descartes og dualisme</i>
456	<i>Spinoza og monisme</i>
457	<i>Kausalitet og frihed</i>
458	Løsningsforslag på psyke-soma-problemet
458	<i>Logisk behaviorisme</i>
459	<i>Identitetsteorien</i>
461	<i>Eliminativ materialisme</i>
461	<i>Psykens superveniens</i>
463	<i>Psyken som computerprogram: funktionalismen</i>
464	<i>Interaktionistisk dualisme</i>
466	Konklusion
466	<i>Bevidsthedens kausale egenskaber</i>
469	<i>Monisme eller dualisme</i>
470	Neurofilosofi
471	<i>Bevidsthed</i>
476	<i>Selvet som agent og fri vilje</i>
477	Konklusion

483	PROLOG 8
	Ansvarlighed – forbigående, sindssygelige rustilstande
487	PSYKIATRI OG ETIK 8
487	Lægeløftet
488	<i>Faglig viden og kunnen</i>
488	<i>Jura</i>
489	<i>Det Ethiske Råd og videnskabsetik</i>
490	<i>Etikkens nødvendighed</i>
496	<i>Konklusion</i>
496	Etik som filosofisk disciplin
497	<i>Deskriptiv etik</i>
498	<i>Metaetik</i>
498	<i>Normativ etik</i>
498	Metaetiske synspunkter
498	<i>Det religiøse synspunkt</i>
499	<i>Moralloven som menneskeskabt konstruktion</i>
500	<i>Emotivismen</i>
502	<i>Naturalismen</i>
502	Normativ etik
502	<i>Konsekvensetik (utilitarisme)</i>
504	<i>Deontologi (pligtetik)</i>
509	Politik – medicinsk etik på samfundsniveau
510	<i>Værdier i sundheds- og socialvæsen</i>
512	<i>Ret eller pligt</i>
512	<i>Internationale etiske deklARATIONER</i>
513	Etik og værdi i psykiatri anno 2016
513	<i>Vigtige etiske temaer</i>
526	<i>Klinisk forskning</i>
531	<i>Særlige områder – forskning og klinik</i>
537	Videnskabelig uredelighed – codes of conduct
538	Konklusion
543	Illustrationsoplysninger
545	Personregister
549	Emneregister